

Kalemname

e-ISSN: 2651-3595

Aralık / December 2018, 3 (6): 299-307

**Bilimsel Toplantı Değerlendirmeleri/Symposium-Conference
Reviews**

**XI. İslam Tarihi Anabilim Dalları Koordinasyon Toplantısı ve
“İslâm Tarihinde Darbeler” Paneli (5-6 Temmuz 2018)**

Değerlendiren/Reviewed by

İlyas Uçar

Dr. Arş. Görevlisi, Kırıkkale Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Siyer-i Nebi ve
İslam Tarihi Anabilim Dalı

Dr. Research Asistant, Kırıkkale University, Faculty of Islamic Sciences, Department
of Siyer-i Nebi and Islamic History

Kırıkkale, Turkey

ilyasucar@gmail.com

orcid.org/ 0000-0002-7125-8995

Yunus Kocabıyık

Arş. Görevlisi, Kırıkkale Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, İslam Huukuku
Anabilim Dalı

Research Asistant, Kırıkkale University, Faculty of Islamic Sciences, Department of
Islamic Law

Kırıkkale, Turkey

yunuskocabiyik@hotmail.com

orcid.org/ 0000-0003-2005-4033

XI. İslam Tarihi Anabilim Dalları Koordinasyon Toplantısı ve “İslam Tarihinde Darbeler” paneli, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Başkanlığı Koordinatörlüğü ve Canik Belediyesi iş birliğinde Türkiye’nin farklı İlahiyat/İslami İlimler Fakültelerinden 150'ye yakın akademisyenin katılımıyla 5-6 Temmuz 2018 tarihlerinde Samsun’da gerçekleştirildi.

OMÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu’nda düzenlenen toplantıya; Rektör Prof. Dr. Sait Bilgiç, OMÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cengiz Batuk, Canik Belediye Başkan Yardımcısı Alican Usta, OMÜ İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Proje Koordinatörü Prof. Dr. Metin Yılmaz, OMÜ İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. İsrail Balcı, İslam Tarihçileri Derneği adına Prof. Dr. Mehmet Şeker, İl Millî Eğitim Müdürü Coşkun Esen ve farklı üniversitelerden gelen akademisyenler ile yetkililer katıldı. Geniş bir katılımıla kıymetli tebliğlerin sunulduğu ve müzakerelerin yapıldığı XI. İslam Tarihi Anabilim Dalları Koordinasyon Toplantısında, İslam Tarihinde karşılaşılan

problemler ve çözüm önerilerinin yanı sıra yeni bilimsel yaklaşımlar ortaya konuldu.

Programın selamlama konuşmasını yapan OMÜ İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Metin Yılmaz katılımcılara teşekkür ederek toplantının önemine dikkat çekerek *“Bu tür koordinasyon toplantılarının; bulunduğu bölgeye, şehre, ülkeye hayırlı birtakım sonuçlar doğurması adına daha öznel, daha nokta, toplumun sorunlarını çözebilecek ve topluma ön açabilecek konular üzerinden gerçekleştirilmesinin faydalı olduğu kanaatindeyim. Biz burada sizlere İslam Tarihi Atölyesi oluşturduk. Araştırma görevlilerimizin nezaretinde 50-60 kişilik bir grubumuz sürekli okumalar yapıyorlar. Burada bulunduğunuz sürece sizlerin yanında olacaklar, onlara da gösterdikleri yoğun çabadan dolayı çok teşekkür ediyoruz.”* dedi. Ayrıca Yılmaz, programın hazırlanmasında katkılarından dolayı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlüğüne, Canik Belediyesine ve emeği geçenlere şükranlarını ifade etti.

İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. İsrail Balcı katılımcıları ağırlamaktan duyduğu

memnuniyeti dile getirdi. İslam Tarihçileri Derneği adına konuşmalarını yapan Prof. Dr. Mehmet Şeker ise, koordinasyon toplantılarının önemi üzerine durdu. Önceki toplantılardaki edinilen tecrübeler ile bugünü birleştiren Şeker, toplantının bilime sunduğu katkının anlamını *“Siyer olmadan İslam tarihinin olmayacağını herkes takdir etmektedir. Bu koordinasyon toplantısında da bunun üzerinde duracağız.”* sözleriyle özetledi. Sonrasında konuşmalarını yapan İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cengiz Batuk, İlahiyat Fakültesi'nin bu yıl üçüncü önemli organizasyona ev sahipliği yaptıklarını ve İslam Tarihçilerini Samsun'da ağırlamaktan dolayı büyük memnuniyet duyduklarını ifade etti.

Rektör Prof. Dr. Sait Bilgiç de 6 Temmuz 2018 Cuma günü yapılacak *“İslam Tarihinde Darbeler”* panelinin konusunun önemi üzerinde durdu. Tarihimizde birçok acı olay yaşadığımızı ve bunların en son örneğinin ise 15 Temmuz olduğunu ifade eden Bilgiç, bu olayların tekrar yaşanmaması için bilimin ne kadar önemli olduğunu vurguladı. Bu noktada özellikle İlahiyat Fakültelerine büyük görev düştüğünün altını çizen Bilgiç, *“Dindar ve dinle ilgili alanlarda çalışmalar yapan insanlarımızın, sizlerin değerli âlimlerimizin bu konularda rol model*

olması lazım. Güvenilirlik Müslümanlığın temelini oluşturur. Güvenilmeyen Müslümanlardan ne beklenebilir ki, güvenin ortadan kalktığı bir ortamda hangi huzurdan, hangi doğru hayattan bahsedebiliriz.” Diyerek toplantıya katılan akademisyenlerin çalışmalarına her daim ihtiyaç duyduklarını ifade etti.

Açılış programının ardından sempozyumun oturum kısmına geçildi. Üç oturum halinde gerçekleşen sempozyumun, ‘Siyer Kronolojisinde Yeni Tespitler’ konulu birinci oturumunu Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Fayda yönetti. Tebliğini gerçekleştiren ve ODTÜ Fizik Bölümü geçmişi de olan araştırmacı Dr. Mehmet Apaydın çok etkileyici tespitler ortaya koydu. Özellikle Siyer Kronolojisinin belirlenmesinde, bilimsel verilerin geçmiş tarihlere değişiklik getirmesi dikkat çeken en önemli noktaydı. Müzakerede söz alan oturum başkanı Prof. Dr. Mustafa Fayda, bu tebliğin yeni bir siyer kronolojisi oluşturacak kadar önemli olduğunu vurgulayarak yaptığı ciddi çalışma için Apaydın’a takdir ve teşekkürlerini sundu.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nesimi Yazıcı’nın yönettiği ikinci oturumda ise,

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Seyfettin Erşahin 'İslam Tarihinin Ana Konularını Anlamaya Yönelik Temel Yaklaşımlar Üzerine' konulu tebliğini sundu. Özellikle İslam Tarihi'nin nasıl okunması ve anlaşılması gerektiği üzerine dinleyicilere bir ufuk çizen Erşahin, bu noktada sıkça yapılan yanlışlar ve hatalar üzerinde de durdu. Prof. Dr. Seyfettin Erşahin'in son kaleme aldığı 'İslam Tarihini Anlama Kılavuzu" adlı eserinin genel bir özeti mahiyetindeki tebliğ, dinleyiciler tarafından dikkatle takip edildi.

Sempozyumun üçüncü oturumunda Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken yönetiminde, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Yahya Ayaz 'Memlük Tarihçileri ve Tarih Yazıcılığına Dair Değerlendirmeler' konulu tebliğini sundu. Memlük Devleti'nin çok köklü bir kurumsal ve askeri yapıya sahip olduğunu ve bu durumunda birçok kademeye etki ettiğini ifade etti. İslam Tarihi çalışmalarında Memlük Devleti'nin hem bir Türk Devleti hem de bir İslam Devleti olmasına rağmen yeterli ilgiyi görmediğinden yakınan Ayaz, Memlük Tarihçilerinin çok zengin bir tarihi kaynağa sahip olduğunu da ifade etti. Bu konu ile ilgili çokça örnek

sunan Prof. Dr. Fatih Yahya Ayaz, katılımcılar tarafından büyük takdir topladı.

Deęerlendirme oturumunda moderatör Prof. Dr. Mehmet Şeker'in yanı sıra Prof. Dr. Mehmet Bahaüddin Varol, Prof. Dr. Casim Avcı, Prof. Dr. Adem Apak ve Prof. Dr. Rıza Savaş söz aldı. Her bir müzakereci organizasyonun önemine vurgu yaparken katkı sağlayan herkese teşekkürlerini ilettiler.

OMÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonunda düzenlenen XI. İslam Tarihi Anabilim Dalları Koordinasyon Toplantısı, 6 Temmuz Cuma günü Samsun İl Müftülüęü Konferans Salonunda yapılan "İslam Tarihinde Darbeler" konulu panel ile devam etti. İstanbul Yeniüzyıl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yaşar Hacısalihoğlu'nun yöneticiliğini yaptığı panelde, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İrfan Aycan 'Emevi Hanedanlığı İçerisinde Saray Darbeleri ve Askeri Darbeler' ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nahide Bozkurt, 'Darbelerin Yapısal ve Özsel Analizi: Abbasiler Dönemi Örnekleğinde' konulu sunumlarını gerçekleştirdiler. Yoğun katılım içerisinde

gerçekleşen panel, akademisyenler ve araştırmacılar tarafından ilgiyle takip edildi.

Panelin ardından günün diğer yarısı Bafra gezisiyle devam etti. Sempozyum katılımcıları Bafra Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'ni ilgiyle takip ettiler. Yetkililer tarafından detaylı bilgilendirmelerin de yapıldığı gezinin sona ermesiyle katılımcılar Samsun'a döndüler.

Sempozyumun üçüncü gününde ise, Samsun'un Vezirköprü ilçesinde olan ve Kızılırmak üzerindeki en dar ve en uzun geçit olan Şahinkaya Kanyonu'nda tekne gezisi düzenlendi. Katılımcılar tarafından büyük beğeni toplayan geziyle birlikte Sempozyum programı tamamlanmış oldu.

